רבי ישמעאל פרק שישי מנחות סו.

וכי נאמר ממחרת [ז] **שבת שבתוך הפסח.** דתלע שבשבת של פסח תתמיל לימנות: **וכל השנה מלאה שבתות.** וא"ת שבת ממש לא ומכוון לחזה שבת אלא ודאי י"ט [של פסח] הוא: **מה שאי אפשר יכול לאוכלה שבעה מן החדש אפשר יכול לאוכלה שבה.** שלמחר יקרב העומר ואם תמתין עד לאחר השבת נמצאת מבטל מקרא זה כגון אל פסח בשני בשבת ולא תביא עומר עד לאחר השבת נמצא שלא תאכל מצה חדש אלא אומו יום לבדו: **מיום הביאכם.** הכי משמע משיגיע ממחרת השבת דהוא יום הביאכם הוכשרה קפירה משעה שתרלה אם בו ביום אם מחר: **אלמוד לומר מפחל חרמש.** משמע לאחר קצירה וקודם הבאה מחל לספור: **מ"ל מיום הביאכם.** דמשמע לא הוכשרה קפירה אלא משיגיע יום הבאה: **אי מיום הביאכם.** דדרשינן השתא דשלשתן הוקבעו כאחד יכול שלשתן ביום: **קצירה וקפירה בלילה.** דקצירה לא קני ח) אלא מקמי קפירה כדכתיב (דברים טז) מהחל חרמש וגו' (ט) והבאה ביום דכתיב (ויקרא כג) מיום הביאכם ט) וקצירה מקמי הבאה דכיום דהא מיום הביאכם כתיב ולא משעת הביאכם י) כתיב וכיון דהבאה מבערב יום הביאכם הוא: (כ) **אבי אנאי יא) דבכרייפא.** והיינו ועוד דרבי יוסי ור"ש בן אלעזר: **אי מדרבן יוחנן [כ"ז].** דיליף משבע שבתות וחמשים יום ההוא דחד קרא אמר ימים וחד קרא אמר שבתות מיבעי ליה לכדאבי: **אי מדרבי אליעזר.** דאמר תלויה בבית דין נהי דאפיקתיה משבת ממש אלא ממאי דממחרת יום יב) דאשון מונה דלמא מי"ט אחרון וכן לר' יהושע דאמר סמוך לגיאה ניכרת דלמא מיום טוב אחרון קאמר קרא דהוי נמי היכר קבוע יג) הוא יום כ"א בן אליעזר לעמוד: **דלמא חמשים.** מיום שמתחיל לחנות דאייט אחר הבאת לבר משיתא דאף על גב יד) דחל פסח באחד בשבת עד אחד בשבת האחר דהוו טו) נ"ו בהבן שית לא איכפת לן דקרא לא נפיק אלא מיומא דמתחלינן למימני. הא דנקט שית לאו דוקא אלא סוף מילתא דר' יוסי בר יהודה נקט: **ר' יוסי נמי חזי ליה** [ז] **ד) פירכא והיינו דקאמר ועוד: אמימר מני יומי ולא שבועי אמר.** הא מנינא דהשתא לאו חוכה הוא דהא ליכא עומר אלא סוף מילתא דר' בעלמא הוא הלכך ביומי פני: **מתני' ומהכהכין.** בעזרה בשבלים: **וחכמים אומרים.** בתחילה חוכטין אותו ולא כדרך תבואה יבשה שחוכטין יז) אותן במקל שקורין פליי"ל אלא בקנים לחים ובקולחות בקלח של כרוב כדי שלא יתמעך ואח"כ מקיימין בו מצות קלי: **נותנין אותו באגוב.** כלי של נחשת שמו: **של גרוסות.** שלא היו עוחמות דק אלא עבה ט) שכן דרך הסולת: וגרוסות היינו לשון גריסין שטוחנין בהן פולין ואין מוציאה אלא הקליפה בגפה מהגרעינין יח) בעצמן שאם יטחנו יפה יעבור יט) כל הקליפה בגפה עם הסולת ועל סם כך נקראת גרס דמיון חלה היינו גלגול דעיסה וגלגול של זו ביד הדיוט הוא לאחר שנפדה: **ופטור מן המעשרות.** דמירות הוא ביד הקדש ומירות הקדש פטור מן המעשר כדמפרש בגמרא [ע"כ]: **רבי עקיבא אומר כו'.** מפרש בגמרא [שם]: **גמ' זה אביב.** כלומר לאשת קליר: אין

כתוב אחד אומר ששת ימים תאכל מצות. בסוף ערבי פסחים (פסחים קכ.) דרש מייניה מה שביעי רשות אף ששה רשות משום דכתיב וביום השביעי ובסוף פרק שני דחגיגה (דף יח.) נמי דרשינן מה שביעי עצור אף ששה רשות: **ואימתי שירצה יביא.** והא דכתיב כרמל דאפי' מרמוק לא מייתי משום כרמל היינו למעוטי **דלית** להו **פירבא.** מע"ג דאיכא דכתיב: **זבר** למקרש הוא. נראה דבספק תשיבה יכול לבבר ואין לריך להמתין עד שיבא ודאי לילה כיון שהוא ספיקא דרבנן ועוד אומר דאפילו ביום סמוך לחשיבה עדיף משום תמימות כדאמרינן לעיל ואין נראה והיכא דשבת לספור בלילה פסק בה"ג שסופר ביום וכן היה נראה מתוך סתם מתניתין דסוף פירקין (דף עא.) דתנן מלוחו בלילה לקוור ואם נקבר ביום כשר אבל נראה לר"ת עיקר לדין סתמא דמתניתין דפרק שני דמגילה (דף כ:) ומייתי לה בסוף פירקין (דף עב.) כל הלילה כשר לקבירת העומר כו' ולייתיקין מינה דקתני לילה דומיא דיום מה דיום בלילה לא אף בלילה ביום לא ואמרינן בגר מועד קטן (דף ג:) ר"ג ובית דינו נמנו על ו) בלשה פרקים הללו והתירום ומסיק רב אשי התם דסבר לה כרבי יטמעאל דדרשים מה תרים רשות אף קליר רשות יצא קליר העומר שהוא מלוח ודחיק שבת וכיון דדחיק שבת אין נקבר אלא בלילה דמוכח בסוף פירקין ועוד דרבי יוחנן דאמר (שם ד.) עשר נטיעות הלכה למשה מסיני סבר לה כר' יטמעאל דדרשים מה תרים רשות ודחי שבת עוד חשיב כי האי גוונא הלכתא דסיקתא בהגחל קמא (ב"ק קב.) ובפ"ק דע"ז (דף ז.) גבי כל המשנה ידו על התחתונה ומיהו אין כל כך ראיה משם דאין הלכה לגמרי כאותה משנה דקתני התם וכל המחבר בו ידו על התחתונה ואין הלכה כן דדמוכח בפרק האומנין (ב"מ עז:) ועיקר מילתא לא סמיך התם אלא אהא דהוי מחלוקת ואחר כך סתם ומהא דמוקי בסוף פירקין (דף עב.) רבי אלעזר ברבי שמעון דאמר נקבר אלא כמאותו פסול כר' עקיבא דאמר כל מלאכה שאי אפשר כו' אין ראיה דאע"ג דקיימא לן בר"ע הא מסקינן התם דרבי נמי סבר לה כוותיה עוד בפרק בהלכות גדולות שאם הספיק יום אחד ולא ספר שוב אינו סופר משום דבעינא תמימות ותימה גדולה הוא ולא יתכן ז):

הרי הוא אומר תספור לך ספירה תלויה בבית דין יצתה שבת בראשית שספירתה בכל אדם רבי יוסי אומר ממחרת השבת ממחרת יום טוב אתה אומר ממחרת יו"ט או אינו אלא ממחרת שבת בראשית אמרת וכי נאמר ממחרת השבת שבתוך הפסח והלא לא נאמר אלא ממחרת השבת דכל השנה כולה מלאה שבתות צא ובדוק איזו שבת ועוד נאמרה שבת למטה ונאמרה שבת למעלה [ח] מה להלן רגל ותחילת רגל אף כאן רגל ותחילת רגל רבי שמעון בן אלעזר אומר כתוב אחד אומר [1] ששת ימים תאכל מצות וכתוב אחד אומר [2] שבעת ימים מצות תאכלו הא כיצד מצה שאי אתה יכול לאוכלה שבעה מן החדש אתה יכול לאוכלה ששה מן החדש [3] מיום הביאכם תספרו יכול יקצור ויביא ואימתי שירצה יספור תלמוד לומר [4] מהחל חרמש בקמה תחל לספור אי מהחל חרמש תחל לספור יכול יקצור ויספור ואימתי שירצה יביא ת"ל מיום הביאכם אי מיום הביאכם יכול יקצור ויספור ויביא ביום ת"ל [3] שבע שבתות תמימות תהיינה אימתי אתה מוצא שבע שבתות תמימות בזמן שאתה [ט] מתחיל לימנות מבערב יכול יקצור ויביא ויספור בלילה ת"ל מיום הביאכם הא כיצד קצירה [ט] וספירה [א] בלילה והבאה ביום אמר רבא כולהו אית להו פירכא בר [ג] מתרתי תנאי בתראי בין במתניתא קמייתא בין במתניתא בתרייתא דלית להו פירכא אי מדרבן יוחנן בן זכאי דלמא כדאביי דאמר אביי [ג] מצוה למימני יומי ומצוה למימני שבועי אי מדרבי אליעזר ורבי יהושע ממאי דביום טוב ראשון קאי דלמא ביו"ט אחרון קאי דרבי ישמעאל ור' יהודה בן בתירא לית להו פירכא אי מדרבי יוסי בר' יהודה הוה אמינא דלמא חמשין לבר [ד] מהני שיתא אי מדר' יהודה בן בתירא ממאי דביו"ט ראשון קאי דלמא ביו"ט אחרון קאי ר' יוסי נמי חזי ליה פירכא והיינו דקאמר ועוד גופא אמר אביי מצוה למימני יומי ומצוה למימני שבועי רבנן דבי רב אשי מנו יומי ומנו שבועי אמימר מני יומי ולא מני שבועי אמר זכר למקדש הוא: **מתני'** [2] קצרוהו ונתנוהו בקופות הביאוהו לעזרה [ט] והיו מהבהבין אותו באור כדי לקיים בו מצות קלי דברי רבי מאיר וחכ"א [י] בקנים [ז] ובקולחות חובטין אותו כדי שלא יתמעך [ה] נתנוהו לאבוב ואבוב היה מנוקב כדי שיהא האור שולט בכולו שטחוהו בעזרה והרוח מנשבת בו נתנוהו לריחיים של גרוסות והוציאו ממנו עשרון שהוא מנופה בשלש עשרה נפה והשאר נפדה ונאכל לכל אדם [1] וחייב בחלה ופטור מן המעשר ר' עקיבא מחייב בחלה ובמעשרות: **גמ'** תנו רבנן אביב זה אביב קלוי באש מלמד שהיו ישראל מהבהבין אותו באש כדי לקיים בו מצות קלי דברי ר' מאיר וחכמים אומרים אין

אלא עשרה נפה. מפרש בתלו מנחות (לקמן עו:) בדקה בגפה בדקה: **וחייב בחלה.** דמיון חלה היינו גלגול דעיסה וגלגול של זו ביד הדיוט הוא לאחר שנפדה: **ופטור מן המעשרות.** דמירות הוא ביד הקדש ומירות הקדש פטור מן המעשר כדמפרש בגמרא [שם]: **גמ' זה אביב.** כלומר לאשת קליר: אין

מסורת הש"ס

ח) מנילה כח., ט) נ"ר ה. ע"ש חגיגה יח:], ג) נ"ל דלא הוה מקמי כי מיום הביאכם ופפירה דמקמי הבאה דכיום לא על גב דמיום הביאכם הפסקה כתיב דמשמע לאחר הבאה תפסרו דהא מיום הביאכם כתיב ולא משעת הביאכם כיון דמשבה מבערב יום הביאכם הוא דכיום הולך לאחר הלילה. ל"ק בשם ר"י, ד) נ"ל לית לרמ"ה, ס) נ"ל שכן דרך הסולת ואין מוציאה אלא הקליפה בגפה מהגרעינין בעצמן כי בגפה עם הסולת וגרוסות היינו לשון כו' בגן פולין ועל סם כך נקרא גרס כרמב"ן, ו) נ"ל שני פרקים הללו ינטלוס ומסיק כו'. ל"ק, ז) (ועיין תוס' מגילה כ: ד"ה כל הלילה).

תורה אור השלם

1. שִׁשָּׁת יָמִים תֹּאכַל מַצּוֹת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי עֲצֶרֶת לַיְיָ אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה מְלָאכָה: דברים טז ח
2. שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת תֹּאכֵלוּ אַךְ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן תַּשְׁבִּיתוּ שְׂאֹר מִבָּתֵּיכֶם כִּי כָּל אֹכֵל חָמֵץ וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל מִיּוֹם הָרִאשֹׁן עַד יוֹם הַשְּׁבִעִי: שמות יב טו
3. וּסְפַרְתֶּם לָכֶם מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הֲבִיאֲכֶם אֶת עֹמֶר הַתְּנוּפָה שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת תְּמִימֹת תִּהְיֶינָה: ויקרא כג טו
4. שִׁבְעָה שָׁבֻעֹת תִּסְפֹּר לָךְ מֵהָחֵל חָרְמֵשׁ בַּקָּמָה תָּחֵל לִסְפֹּר שִׁבְעָה שָׁבֻעוֹת: דברים טז ט

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה קצירה וכו' חרמש וגו' הס"ד ואח"כ מ"ש והבאה וכו' הביאכם וספירה מקמי הבאה שפיר דמי דהא מיום הביאכם: (ב) ד"ה תרי תנאי דבריירתא דרבי יוסי כל"ל ומיומנת והיינו ועוד נמחק:

רבינו גרשום

אתה יכול לאוכלה ששת ימי הפסח מן החדש לפי שהוקרב העומר ביום ראשון [של חול המ"מ] וכתיב וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם יכול יקצור ויביא הואיל וכתיב מיום הביאכם ואימתי שירצה יתחיל לספור אפילו לאחר ד' ימים. ויספר [ויביא] ביום שיתחיל לספור ביום. אי מדרבן יוחנן בן זכאי דלמא להכי כתב רחמנא הספרו חמשים ושבעה שבועות הספר לך לכדאביי אתא: תרי תנאי בתראי (נמי) דבתרייתא [נמי] לית להו פרכא: ר' יוסי דקאמר ועוד ור' שמעון בן אלעזר. זכר למקדש הוא דקא עבדינן ובהכי סגיא: וחכ"א בקנים ובקולחות של כרוב. חובטין את הדגן מן הקש מפני שהן דבר קל ואין להן כובד: כדי שלא יתמעך. ויהא נוח להשיר קליפתו: נתנוהו לשעורים של עומר לאביב כלי של נחשת לריחיים של גרוסות כדי להשיר קליפתו: והשאר שמחזיר על העשרון נפדה וחייב בחלה מפני שנילגל עיסתה כשהיא חולין ופטור מן המעשרות מפני שמירות הכרי היה כשהוא הקדש ופטור: אביב זה אביב כמשמעו מן המבורר: וחכ"א

עין משפט נר מצוה

יז א מיי' פ"ז מהלכות תמידין ומוספין הל"ו [נכ"ל]:
יח ב מיי' שם הלכה כב עוש"ע מ"מ מי' תפט סעיף ל:
יט ג ד ה מיי' שם הלכה יב: כ ו מיי' שם וס"ע מהלכות נזירים הלכה ג:

לעזי רש"י

פלייל. מחבט.

שיטה מקובצת

א) מה להלן רגל ותחלת רגל דיש רגל אחריו אף כאן יום שתהא תחלת רגל אחריו ואם כדברי הבייתוסים פעמים שאין רגל אחריו ודהיה סמחות השבת לאחר הרגל היבא שחל יום טוב הראשון בראשון ושביעי של פסח בשבת: ב) שאתה מונה [מבערב] הא כיצד והשאר נמחק: ג) בר מתרי. תיבת מתרתי נמחק: ד) [משיתא.] תיבת מהני נמחק: ה) לעזרה ומהבהבו תיבת והיו נמחק: ו) בקנים ובקלחות: ז) מחרת השבת: ח) סני דלא להרי בלילה דחמימות בעינן וקצירה לא סני דלא להרי קודם ספירה: ט) הביאכם וספירה מקמי הבאה ספיר דמי דהא: י) תיבת כתיב נמחק: יא) תנאי דבבריירתא בתרייתא: יב) יום טוב ראשון: יג) קבוע והיינו יום כ"א ניסן: יד) דאע"ג דאם חל פסח באחד בשבת ממתינין עד: טו) חמשים בהגן ותיבת ג"ו נמחק: טז) חזי ליה לרידיה האי פרכא מאי דקאמר צא ובדוק כי הא איכא למפרך נהי דלאו שבת ממש אלא ממאי דיום טוב ראשון דלמא יום טוב אחרון והיינו דקאמר ועוד: יח) שתובטין אותה: יט) בעצמו: כ) סוכרן של הקליפה: כא) על שני:

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com